

Szövegértő verseny

4. osztály

2024

Név: _____

Iskola: _____

Elért pontszám:

73/

Hasznos tanácsok:

- 45 percig dolgozhatsz!
- Ceruzával írd!
- Figyelj az utasítás pontos végrehajtására!
- Ügyelj a szép külalakra, a helyesírásra!
- Ellenőrizd a munkád!

Jó versenyzést kívánunk!

Gyenesdiás, 2024. április 30.

Kerecsensólyom

A kerecsensólyom madár. A sólyomfélék családjához tartozó faj. Nagytestű ragadozómadár, Európában és Ázsiában honos. 2024-ben az év madara.

Élőhelye a nyílt puszta, a hegyvidéki területeket elkerüli. A kerecsensólyom nem épít fészket. Elsősorban egerészölyv, holló, dolmányos varjú, esetenként parlagi sas, rétisas, ritkán fehér gólya, szürke gém és kárókatona elhagyott fészkeit foglalja el.

Hazánkban a kerecsensólyom fokozottan védett faj, eszmei értéke alapján (1.000.000 Ft) a legmagasabb kategóriába tartozik. Fészkelőhelyek védelme fontos. A fasorok, facsoportok, valamint az idős, nagy termetű fák kímélete javasolt, mivel ezek lehetséges költőhelyekként nagy jelentőségűek. Zavarásra érzékeny faj, ezért költési időben kerülni kell a fészkek közelében történő munkavégzést.

Erős, izmos testfelépítése van. Hegyes csőre és éles karmai tökéletesek a zsákmányoláshoz. Látása rendkívül éles, a mozgó zsákmányt akár kilométeres távolságból is kiszúrja. Rendkívül gyorsan repül, zuhanórepülésben akár 320 km/h sebességet is elérhet.

A kerecsensólyom a sólyomfélék családjának legnagyobb termetű faja. Testhossza 45-58 cm, szárnyfesztávolsága 100-125 cm. A tojók némileg nagyobbak a hímeknél. Súlya 710-1500 gramm között mozog. A kerecsensólyom vándorló madár, a telet Afrikában tölti. A telet követően, február-márciusban tér vissza a fészkelőhelyére.

A kerecsensólyom legkedveltebb táplálékállata az ürge, de a galambok fogyasztása is jelentős. Kora tavasszal hetekig a vonuló madaraktól, elsősorban seregélyekből táplálkozik. Télen mezei pocokra vadásznak.

A kerecsensólyom ősidőktől fogva szerepet játszott a magyarok hitvilágában. Az eredetmondáiban szereplő turul feltételezhetően a kerecsensólyom volt, vagy róla mintázták. Az 50 forintos érmén is ez a madár látható.

A kerecsensólyom monogám madár, egy életre szóló párkapcsolatot alkot. Fészket fák magas ágain, sziklákon vagy épületeken keresi. A fészkek 2-5 tojásból áll, a fiókák 32-33 nap alatt kelnek ki. A fiókákat kezdetben a tojó őrzi, a hím vadászik és eteti a családot. Mikor a fiókák ellátásáról a hím már egyedül nem tud gondoskodni, a tojó is magára hagyja a fészket. A fiókák 42-45 napos korban repülnek ki.

1. Pótold a számokat!**/8p**

A tojók tömege nagyobb, mint a hímeké, súlyukgramm. A testhosszukcm, szárnyfeszítávolságuk.....cm. A fészekalj.....tojásból áll. A fiókáknap alatt kelnek ki a tojásból. A fiókáknapos korban repülnek ki a fészkekből. A kerecsensólyom eszmei értéke.....Ft. A sólyom azérménken látható.

2. Írd le a megfelelő kifejezést a meghatározás alapján!**/6 p**

Nöstény madár neve: _____

A hely, ahol költenek: _____

A madár kitárt szárnyának megnevezése: _____

A kerecsensólyom neve a mondákban: _____

A madár becsült értéke: _____

Ehhez a családhoz tartozik: _____

3. Igaz vagy hamis? Írd a megfelelő betűt az állítások után! I-H**/10 p**

A kerecsensólyom nagytestű ragadozómadár. ____

A tojók kisebbek a hímeknél. ____

Magyarországon 2024-ben az év madara. ____

Minden évben új párt választ magának. ____

Költés után a fiókákat a tojó a fészekben magára hagyja. ____

Költöző madár. ____

A kerecsensólyom legkedveltebb tápláléka a mókus. ____

Fészket minden februárban felújítja. ____

Maximum 180 km/h sebességgel repül. ____

Költési időszakban kerülni kell a faj zavarását. ____

4. Karikázd be a mondatba illő szót/szavakat!**/11 p**A kerecsensólyom *Ázsiában* *Anktarktiszon* *Európában* honos.A kerecsensólyom felépítése *kecses* *nyúlánk* *erős* .A sólyom *növényevő* *ragadozó* *mindenevő* állat.A telet követően *áprilisban* *februárban* *májusban* tér vissza.A madár a sólyomfélék családjának *legkisebb* *közepes* *legnagyobb* faja. .A sólyom *a bagoly* *az egerészölyv* *a rétisas* elhagyott fészkeit foglalja el.A fiókákat táplálásáról kezdetben a *tojó* *hím* *mindkettő* gondoskodik.A fiókák 42-45 napos korban *kelnek ki* *repülnek ki* *táplálkoznak önállóan*.A kerecsensólyom a magyar mondákban *rétisas* *turul* *egerészölyv* néven szerepel.**5. Környezetvédő vagy. Hogyan hívnád fel osztálytársaid figyelmét a kerecsensólyom védelmének fontosságára? Írj 2 mondatot!****/4p**

Kókuszkoeka receptje

Hozzávalók:

A tésztához:

8 dkg vaj
20 dkg porcukor
2 db tojás
1 ek.* méz
2 dl tej
1 kávéskanál sütőpor
40 dkg liszt

A csokimázhoz:

25 dkg vaj
25 dkg kristálycukor
3 ek.* holland kakaópor
1 dl tej

A beforgatáshoz:

30 dkg kókuszreszelék

Elkészítés:

A retro kókuszkoeka tésztájához a megolvasztott vaját a porcukorral felhabosítjuk, majd egyenként belekeverjük a tojásokat. Ezután hozzáadjuk a mézet és a tejet, végül a sütőporral elkevert lisztet.

A masszát egy sütőpapírral bélelt, kb. 30×27 cm-es, magas falú tepsibe simítjuk, és 180 fokon kb. 25 perc alatt világosra sütjük.

A csokimáz hozzávalóit egy lábasba mérjük és összefőzzük.

Ha kihűlt a tészta, felkockázzuk. Ha langyosra hűlt az öntet, egy villa segítségével belemártjuk a tésztát, majd a kókuszreszelékbe forgatjuk.

*evőkanál

<https://www.mindmegette.hu/retro-kokuszkocka.recept/> alapján

1. Melyik alapanyagok fölöslegesek a kókuszkoeka tésztájának elkészítéséhez? Húzd át! /7p

tejföl vaj méz sütőpor kakaópor tojás kókuszreszelék

2. Válaszolj a kérdésekre!

/5p

Hányféle hozzávalóra van szükség a kókuszkoeka elkészítéséhez? _____

Mennyi vajra van szükség a kókuszkoeka elkészítéséhez? _____

Mennyi tejre van szükség? _____

Hány fokon sütjük? _____

Mennyi idő alatt sül meg a tészta? _____

3. Párosítsd a hozzávalókat a cselekvéssel! Írd a betűket a megfelelő számok mellé! /5p

1.vajat 2. kókuszreszelékbe 3. tésztát 4. csokimázt 5. masszát

a)összefőzzük b) felkockázzuk c) felhabosítjuk d) simítjuk e) forgatjuk

1. _____ 2. _____ 3. _____ 4. _____ 5. _____

4. Számozással állítsd helyes sorrendbe az elkészítés menetét! /6p

_____ A kihűlt, felkockázott tésztát csokimázba mártjuk.

_____ A tésztát kókuszreszelékbe forgatjuk.

_____ Hozzáadjuk a mézet, a tejet és a lisztet.

_____ Tepsibe rakjuk a masszát és kisütjük.

_____ Belekeverjük a tojásokat.

_____ Felhabosítjuk a megolvasztott vaját a porcukorral.

5.Karikázd be a szöveg alapján a kérdésekre adott válaszok közül a helyes állításokat! /5p

Mivel béleljük a tepsit?

sütőpapírral

vajjal

zsemlemorzsóval

Milyen formára szeleteljük a kihűlt tésztát?

háromszög

kocka

téglalap

Minek a segítségével mártogatjuk a tésztát a csokimázba?

kés

kanál

villa

Mibe forgatjuk a kész tésztát?

kakaóporba

kókuszreszelékbe

porcukorba

Mennyi liszt szükséges három adag kókusz-kocka elkészítéséhez?

80 dkg

120 dkg

140 dkg

6. Igaz (I) vagy hamis (H)? Írd a mondatok után a megfelelő betűt! /6p

A tésztához több vaját teszünk, mint a csokimázhoz. _____

A csokimázhoz 3 evőkanál kakaópor szükséges. _____

A lisztet sütőporral keverjük össze. _____

A tésztához 2 tojásnak csak a sárgáját használjuk. _____

Felhabosítjuk a tojásokat a porcukorral. _____

A tésztát a forró csokimázba mártjuk. _____

Össz: /73pont